

Jenni Marjamäki

VERTAISVOIMIN TULEVAISUUTEEN 2007-2010
-PROJEKTIN LOPPUARVIOINTIA

Sosiaalialan koulutusohjelma
Sosiaalipalvelujen suuntautumisvaihtoehto
2010

VERTAISVOIMIN TULEVAISUUTEEN 2007-2010 – PROJEKTIN LOPPUARVIOINTIA

Marjamäki, Jenni
Satakunnan ammattikorkeakoulu
Sosiaalialan koulutusohjelma
marraskuu 2010
Ohjaaja: Alvajärvi, Ari
Sivumäärä: 35
Liitteitä: 1

Asiasanat: Vertaistuki, Mielensterveys.

Laitilan seudun mielensterveysyhdistys LaitSeMiele ry on toteuttanut Vertaisvoimin Tulevaisuuteen -projektia 2007–2010. Projektissa on kyse Mielensterveyskuntoutujien vertaistukitoiminnan käynnistämisestä Laitila-pyhäranta seudulla 2007–2010. Opinnäytetyö on osa Vertaisvoimin tulevaisuuteen 2007–2010-projektin loppuarvointia. Opinnäytetyö käsittelee projektin onnistumista yhteistyötahojen näkökulmasta: miten projektin yhteistyötahot kokevat projektin onnistuneen?

Tutkimusongelmana on kysymys: Kuinka hyvin Vertaisvoimin Tulevaisuuteen 2007–2010-projektin tavoitteet ovat onnistuneet projektin yhteistyötahojen mielestä?

Yhteistyötahoja olivat kaikki ne henkilöt ja heidän edustamansa yhteisöt, jotka mainittiin LaitSeMiele ry:n ”Tiivistelmä tapahtumista”-ssa 2007–2009. Lisäksi projektityöntekijät mainitsivat muutamia sellaisia nimiä, jotka lukeutuivat heidän mielestään Vertaisvoimin tulevaisuuteen 2007–2010 -projektin yhteistyötahoihin, mutta joita ei tiivistelmissä näkynyt. Yhteistyötahoiksi nimetyille henkilöille lähetettiin kyselylomakkeet sähköpostilla, yhteensä 166 sähköpostiosoitteeseen. Ensimmäinen kyselylomakkeen postitus oli 19.5.2010. Muistutuksia lähetettiin kaksi kertaa, 6.6.2010 ja 15.6.2010. Vastauksia tuli yhteensä 17 kappaletta.

Vastausten perusteella vastaajat olisivat halunneet projektilta lisää näkyvyyttä, enemmän vaikuttavuutta seudullisesti sekä enemmän yhteistyötä. Myös jatkuvuutta haluttiin lisätä. Toisaalta vastaajat kehuivat projektia tarpeelliseksi lisäksi Laitilan seudun palveluissa sekä sitä, kuinka hyvin projektiin osallistuneet olivat hyötynet projektista. Projektin toiminnassa mukana olevien määrää tarvitsisi kuitenkin jatkossa pyrkiä kasvattamaan, ja toimintaa tehdä näkyvämmäksi. Vertaistuen ideologian käyttöä toiminnassa keuhuttiin myös todella onnistuneeksi. Vastausten perusteella niiden asiakkaiden koetaan hyötävän projektin toiminnasta, jotka ovat löytäneet tiensä mukaan yhdistyksen toimintaan.

Ottaen huomioon tulokset ja niiden vääristymän sekä vastaajat ja vastaamatta jättäneet yhteistyötahot opinnäytetyöstä ilmenee, että Laitilan Seudun Mielensterveysyhdistys ry:n projekti Vertaisvoimin tulevaisuuteen 2007–2010 ei ole onnistunut yhteistyötahojen mielestä.

VERTAISVOIMIN TULEVAISUUTEEN 2007–2010 –PROJECT’S FINAL EVALUATION

Marjamäki, Jenni

Satakunnan ammattikorkeakoulu, Satakunta University of Applied Sciences

Degree Programme in Social Services Studies

November 2010

Supervisor: Alvajärvi, Ari

Number of pages: 35

Appendices: 1

Key words: Peer support, Mental health.

LaitSeMiele ry the local mental health organization of Laitila has accomplished Vertaisvoimin tulevaisuuteen –project in the years 2007-2010. Project is about launching the mentally challenged peoples’ peer support in the region of Laitila and Pyhäranta. This thesis is a part of Vertaisvoimin tulevaisuuteen 2007-2010 project’s final evaluation. Thesis is about the success of the project in the view of partners of the project: how do the partners experience the accomplishment of the project?

Research problem in the thesis is the question: How well have the Vertaisvoimin tulevaisuuteen 2007-2010 project’s goals succeeded in the opinion of partners of the project.

Partners are seen as all the persons that were mentioned in the LaitSeMiele ry’s document “Tiivistelmä tapahtumista”. Project workers also mentioned some names they would consider as partners. Partners were sent an e-mail that contained a questionnaire. All together there were 166 addresses. First mail was sent 19.5.2010. Reminders were sent twice 6.6.2010 and 15.6.2010. Total of 17 answers were received.

Answers indicated that respondents would have wanted more visibility from the project, more local influence and more collaboration. Also more continuation was wanted. On the other hand respondents praised the project as a necessary addition to Laitila region’s services and also the benefit that the project gave to the clients. However the number of clients in the project should be increased in the future and make the activities more visible. The use of peer support’s ideology was also said to be successfully accomplished. Based on the answers the clients benefit from the activities.

Considering the results and the distortion of them, among the respondents and those who did not answer, thesis suggests that Vertaisvoimin tulevaisuuteen 2007-2010 project has not been a success in the view of partnership.

SISÄLLYS

1.	JOHDANTO	6
2.	MIELENTERVEYS.....	7
2.1.	Mielenterveystyö käsitteenä	7
2.2.	Palvelut.....	9
2.2.1.	Kunnan toteuttamat palvelut	9
2.2.2.	Järjestöjen toteuttamat palvelut.....	10
3.	LAITILAN SEUDUN MIELENTERVEISYHDISTYS RY	12
3.1.	Yhdistyksestä.....	12
3.2.	Vertaisvoimin tulevaisuuteen 2007-2010.....	12
4.	VERTAISTUKI	14
5.	TUTKIMUKSEN TARKOITUS JA TUTKIMUSONGELMA	16
5.1.	Projektin onnistuminen.....	16
5.2.	Tavoitteiden avaaminen	18
6.	TUTKIMUKSEN TOTEUTUS	21
6.1.	Tutkimusmenetelmät	21
6.2.	Aineiston hankinta.....	22
6.3.	Analysointi	22
7.	TUTKIMUSTULOKSET	23
7.1.	Vastaajat ja yhteistyö.....	23
7.2.	Projektin onnistuminen.....	25
7.3.	Projektin vaikutukset	27
7.4.	Avoimet kysymykset	28
8.	JOHTOPÄÄTÖKSET.....	29
9.	POHDINTAA	31
	Lähteet.....	33

1. JOHDANTO

Laitilan seudun mielenterveysyhdistys LaitSeMiele ry on toteuttanut Vertaisvoimin tulevaisuuteen-projektia 2007–2010. Projektissa on kyse Mielenterveyskuntoutujien vertaistukitoiminnan käynnistämisestä Laitila-Pyhäranta seudulla 2007–2010. Opinnäytetyöni tarkoitus on tehdä osa Vertaisvoimin tulevaisuuteen 2007–2010-projektin loppuarviointia, kerätä siihen materiaalia ja tietoja projektin tavoitteiden täyttymisestä. Teen opinnäytetyöni yhteistyötahojen näkökulmasta: miten projektin yhteistyötahot kokevat projektin onnistuneen?

Käsittelen opinnäytetyössäni mielenterveyttä, järjestöjen toimintaa ja yhteistyötä sekä vertaistukea. Nämä kaikki liittyvät kiinteästi LaitSeMiele ry:n toimintaan. Kyselyn tulosten ymmärtämiseksi edellä mainituista käsitteistä on hyvä olla jonkin verran taustatietoa.

Mielenterveys ja vertaistuki ovat oleellisia käsitteitä Vertaisvoimin tulevaisuuteen 2007–2010 projektista puhuttaessa. Näiden käsitteiden lisäksi opinnäytetyöni käsittelee myös mielenterveyslakia, kuntalakia ja sitä, minkälaisia palveluita on tarjolla erilaisiin mielenterveyden ongelmiin.

2. MIELENTERVEYS

Ihmisen mieli on lähtökohtaisesti terve. Ihminen kokee kuitenkin elämässään paljon monenlaista, jotka vaikuttavat hänen mieleensä muokaten sitä suuntaan ja toiseen. Joidenkin kokemusten kautta mieli voi myös sairastua, jolloin puhutaan mielenterveyden ongelmista. ”Mielenterveys järkkyy, kun yksilön sisäiset yllykkeet tai ulkoiset paineet kasvavat suuremmiksi kuin hänen sopeutumiskeinonsa” (Stakes oppaita 19 1993, 7.). Jollei yksilö siis ole oman elämäkokemuksensa kautta kerännyt ja vahvistanut itselleen ns. sopeutumiskeinoja erilaisiin tilanteisiin sisäisten yllykkeiden varalle tai ulkoisten paineiden sietämiseksi, mielenterveys järkkyy. Joissain tapauksissa järkkyminen voi olla kovin pientä, ja yksilö pääsee itse tai läheistensä tuella käsittelemään mieltään ja sen ongelmia. Joskus taas tarvitaan muunlaista auttamista, järjestäytyneempää mielenterveystyötä, jota kunta on velvoitettu toteuttamaan.

2.1. Mielenterveystyö käsitteenä

Mielenterveys ja mielenterveystyö ovat hyvin laajoja käsitteitä, ja niitä onkin määritelty eri tavoin monissa erilaisissa julkaisuissa. Mielenterveyspalvelumme pohjautuvat kuitenkin Suomen laissa määriteltyihin mielenterveyden, mielenterveyspalvelujen ja mielenterveystyön käsitteisiin. ”Mielenterveystyöllä tarkoitetaan yksilön psyykkisen hyvinvoinnin, toimintakyvyn ja persoonallisuuden kasvun edistämistä sekä mielisairauksien ja muiden mielenterveydenhäiriöiden ehkäisemistä, parantamista ja lievittämistä. Mielenterveystyöhön kuuluvat mielisairauksia ja muita mielenterveydenhäiriöitä poteville henkilöille heidän lääketieteellisin perustein arvioitavan sairautensa tai häiriönsä vuoksi annettavat sosiaali- ja terveydenhuollon palvelut (mielenterveyspalvelut). Mielenterveystyöhön kuuluu myös väestön elinolosuhteiden kehittäminen siten, että elinolosuhteet ehkäisevät ennalta

mielenterveydenhäiriöiden syntyä, edistävät mielenterveystyötä ja tukevat mielenterveyspalvelujen järjestämistä” (Mielenterveyslaki 14.12.1990/1116).

Kuten edellä mainittiin, mielenterveystyöllä tarkoitetaan paitsi mielenterveyden edistämistä myös ehkäisemistä, parantamista ja lievittämistä. Mielenterveystyö saa näin melkoisen laajalti toimintoja repertuaariinsa. Kun otetaan vielä huomioon, että jokainen ihminen on omanlaisensa persoona ja kokee erilaiset asiat omalla kokemuspohjallaan, mielenterveystyö laajenee entisestään. Joku voi esimerkiksi kokea kunnan kirjastopalvelut mielenterveyttään edistäväksi palveluksi ja toinen taas ehkäisee mielenterveyden ongelmiaan hankkimalla itselleen lemmikin seuraksi. Jollekin saattaa riittää merimaiseman katseleminen lievittämään ongelmia hänen mielenterveytensä horjuessa, toinen saattaa tarvita akuuttipsykiatrian osastolle pääsyä.

Sosiaali- ja terveydenhuollon palvelukatsauksessa 2003 (Heikkilä & Papro 2002, 109.) Ville Lehtisen artikkelissa ”Mielenterveyspalvelut” todetaan, että mielenterveystoimintaa toteuttaa laajempi kokonaisuus ihmisiä, kuin olemme tottuneet mieltämään. Kansalaisjärjestöt ja itse kansalaiset ovat sosiaali- ja terveydenhuollon henkilöstön ohella mukana toteuttamassa mielenterveystyötä ja sen käytäntöjä. Lehtinen kuitenkin muistuttaa, että yhteistyössä on runsaasti parantamisen varaa, ja yhteistyötä juuri tällaisten sidosryhmien välillä opinnäytetyössäni tutkinkin.

Sosiaali- ja terveydenhuollon ammattilaiset mielletään yleensä mielenterveystyön tekijöiksi. Yksilön auttajia ovat kuitenkin myös hänen läheisensä. Myös kunnan alueella toimivat järjestöt ja yhdistykset ovat suuri palveluntarjoaja, ja usein ne toimivatkin asiakkaalle kunnan palveluihin verrattuna matalammalla kynnyksellä; asiakkaan on helppo päästä järjestöjen ja yhdistysten palveluiden piiriin aikaa varaamatta.

Stakesin julkaisun Mielenterveystyö kunnan asialistalle! mukaan

”Sosiaalihuollon mielenterveyspalveluita voidaan ryhmitellä esimerkiksi seuraavalla tavalla:

1. Sosiaalipalvelut, joilla on mielenterveyttä edistävä ja ennaltaehkäisevä merkitys.
2. Sosiaalihuollon tarjoamat erityisosaamista vaativat psykososiaaliset palvelut.
3. Sosiaalipalvelut, joita erityisesti mielisairauksista tai mielenterveyden häiriöistä kärsivät henkilöt tarvitsevat.”

(Stakes oppaita 19 1993, 49.)

Laitilan kaupungin sivuilla www.laitila.fi sosiaalipalveluista kerrotaan seuraavaa: ”Sosiaalihuollolla tarkoitetaan sosiaalipalveluja, sosiaaliavustuksia ja niihin liittyviä toimintoja, joiden tarkoituksena on edistää ja ylläpitää yksityisen henkilön, perheen sekä yhteisön sosiaalista turvallisuutta ja toimintakykyä.

Sosiaalihuoltoa toteutetaan sellaisin toimintamuodoin, jotka mahdollistavat itsenäisen asumisen sekä luovat taloudelliset ja muut edellytykset selviytyä omatoimisesti päivittäisistä toiminnoista.” (Verkkodokumentti8)

2.2.2. Järjestöjen toteuttamat palvelut

Järjestöt ovat kuntien ohella suuressa asemassa tarjotessaan palveluitaan kuntien asukkaille. Erilaiset järjestöt tarjoavat erilaisia palveluita, järjestön ideologian mukaisesti. Kuntoutuspalvelut ovat yksi järjestöjen perinteisimmistä palveluista, vaikka suurella osalla järjestöistä ei ole ollenkaan palvelutuotantoa. Koska järjestöjen palveluiden muuntautumiskyky ja toiminta on kovin erilaista kuin kuntien, niiden toimintaa pidetäänkin ns. edelläkävijöinä myös uusien työmenetelmien kehittämisessä.

Järjestöt osallistuvat merkittävästi yhteiskunnan palveluiden kehittämiseen ja ne tarjoavat toimintatapoja, joissa pystytään yhdistämään ammatillista tukea ja auttamista sekä esimerkiksi vertaistoimintaa. Osa näitä järjestöjen kehittämistä palvelumuodoista on siirtynyt aikojen saatossa kunnan palveluiksi. Erilaiset päivä- työ- ja virkistystoiminta sekä vertaisryhmät ovat suurelta osin vieläkin järjestöjen ylläpitämiä. (Kauppinen & Niskanen 2005, 47–49.)

3. LAITILAN SEUDUN MIELENTERVEYSYHDISTYS RY

3.1. Yhdistyksestä

”LaitSeMiele ry on Mielenterveyden keskusliiton jäsenyhdistys ja on perustettu vuonna 2001 kehittämään ja tukemaan mielenterveyskuntoutujien asemaa Laitilan seudulla. Tarkoituksena ei ole korvata jo olemassa olevia kunnallisia tai muita palveluja, vaan kulkea niiden rinnalla tarjoten mielekästä yhteiskunnallista toimintaa ja tekemistä arkipäivään” (Laitilan Seudun Mielenterveysyhdistys).

Yhdistys on perustettu keväällä 2001, josta lähtien yhdistyksen toimintaan osallistuvien määrä on kasvanut vuosittain. ”Yhdistyksen tarkoituksena on edistää mielenterveyttä ja elämänhallintaa, yhdistää ja aktivoida Laitilan ja sen lähikuntien alueella asuvia mielenterveyskuntoutujia ja heidän läheisiään, kehittää mielenterveyspalvelujen saatavuutta, laatua ja tasoa sekä tehdä ennaltaehkäisevää työtä mielenterveyden alueella. Yhdistys pyrkii toiminnallaan tukemaan jäsentensä täysivaltaistumista. Yhdistys järjestää tarkoituksensa toteuttamiseksi voittoa tavoittelematta erilaisia palveluja kuten vertaistuki- ja ateriointipalveluja, keskustelu- ja valistustilaisuuksia, eri harrastusalojen kerhoja, opintotoimintaa sekä retkiä ja matkoja jäsenilleen” (Vertaisvoimin tulevaisuuteen 2007–2010 -projektin projektisuunnitelma).

3.2. Vertaisvoimin tulevaisuuteen 2007–2010

LaitSeMiele ry järjesti TUKULA-projektin vuosina 2003–2005. Tukula-projekti oli ”tukea, kuntoutusta ja laatua”. Yhdistyksen jäsenet ja myös Vertaisvoimin tulevaisuuteen 2007–2010 – projektin toimintaan osallistuvat henkilöt ovat suurelta osin olleet mukana myös TUKULA:n toiminnassa. TUKULA:n aikana järjestettiin myös vertaistoimija-koulutus, ja koulutuksen käyneitä henkilöitä siirtyi mukaan myös Vertaisvoimin tulevaisuuteen 2007–2010 –projektin toimintaan.

Vertaisvoimin Tulevaisuuteen 2007–2010-projektilla on tavoitteenaan:

- Laitila-Pyhäranta seudun alueen mielenterveyspotilaiden ja – kuntoutujien yksinäisyyden ja eristyneisyyden vähentäminen sekä heidän mukaan saaminen sosiaaliseen yhteisöön
- Kehittää koko Laitila-Pyhäranta aluetta kattavan vertaistukeen perustuva mielenterveyskuntoutujien arkielämässä selviytymistä ja syrjäytymistä ehkäisevä palveleva verkosto
- Projektin kautta saatavan tuen tarpeen asteittainen väheneminen ja tuen tarvitsijan samanaikaisen täysivaltaistumisen edistäminen.
- Järjestää kuntoutujien tarpeista lähtevää toimintaa
- Toteuttaa tavoitteita ihmisarvoisesta elämästä, hyvästä hoidosta ja kuntoutuksesta sekä kuntoutumista tukevien toimintojen järjestämisestä niitä tarvitseville
- Pyrkiä keräämään vahvistuvia signaaleja olemassa olevista ja esiin nousevista tuen tarpeista yhteiskunnassa

(Vertaisvoimin Tulevaisuuteen 2007–2010 – projektin projektisuunnitelma).

4. VERTAISTUKI

Laitilan Seudun Mielenterveysyhdistyksen Vertaisvoimin Tulevaisuuteen 2007–2010 – projektin tavoitteissa on, että projekti pyrkii toteuttamaan vertaistuen ideologiaa. Vertaistukea täytyykin määritellä, jotta sitä voi tutkia; mitä tarkoittaa vertaistuki?

Vertaistukea on yritetty määritellä monet kerrat monen tutkijan toimesta. Yhtä ainoata kattavaa vertaistuen määritelmää ei ehkä ole olemassa, mutta kaikkiin vertaistuen määritelmiin liittyvät kiinteästi vapaaehtoisuus, samantyyppiset ongelmat tai päämäärät, halu auttaa ja tulla itse autetuksi sekä vastavuoroisuus ja tasa-arvoisuus. Lisäksi vielä vertaisryhmät, vertaistuki ja vertaistoiminta ovat käsitteellisesti hyvin lähellä toisiaan. (Laatikainen 2010, 13–15.)

Käytännössä vertaistuki tarkoittaa siis sitä, että ongelman kohdatessa yksilö saa tukea sellaisilta henkilöiltä, jotka ovat joskus olleet tai ovat juuri sillä hetkellä samanlaisessa tilanteessa. Vertaistukea voi kokea myös, vaikka toistensa tukijoilla ei olisikaan samasta tilanteesta omakohtaista kokemusta; riittää, että molemmat/kaikki osapuolet tuntevat hyötyvänsä toistensa seurasta ja ovat tasa-arvoisia.

Vertaistoiminta ja tuki lähtevät ajatuksesta siitä, että kukaan ei ole yksin. Mielenterveystyötä tehdessä vertaistuki on tämänkin takia hyvä toimintatapa, joka auttaa vertaisia eteenpäin elämässään. Vertaistoiminta on kokemusten jakamista, itsestään kertomista, osallisuutta, muilta oppimista sekä kokemustiedon hyödyntämistä. (Dufva & Niemelä 2003, 30–32.)

Vertaistoiminta ja vertaisryhmät sekä vertaistuki auttavat ihmisiä selviytymään elämänsä kriiseistä eteenpäin. Tunne siitä, että ei ole ainut, että joka on tässä tilanteessa tai että joku muukin on käynyt vastaavanlaisen tilanteen läpi selviten siitä, helpottaa valtavasti. Kokemusten jakaminen on myös helpompaa silloin, kun tietää muiden

hyväksyvän ja ymmärtävän paremmin itseään samanlaisen kokemuspohjan ansiosta.
(Laatikainen 2010, 18–19.)

5. TUTKIMUKSEN TARKOITUS JA TUTKIMUSONGELMA

Tutkimusongelmaksi on muodostunut kysymys:

Kuinka hyvin Vertaisvoimin Tulevaisuuteen 2007–2010-projektin tavoitteet ovat onnistuneet projektin yhteistyötahojen mielestä?

Kysymyksen ”Onko projekti onnistunut?” vastaus riippuu paljolti siitä, mitkä projektin tavoitteet ovat olleet. Myös projektin ”vaikuttavuus” riippuu paljolti siitä, mihin projektissa on haluttu vaikuttaa.

5.1. Projektin onnistuminen

Vertaisvoimin Tulevaisuuteen 2007–2010-projektin työntekijät Terhi Vuori (projektivastaava) ja Tanja Järvinen (projektityöntekijä) halusivat projektin loppuarviointiin seuraavanlaisia seikkoja:

- Miten hyvin ja millä keinoin tavoitteet toteutuivat
- Projektin/matalan kynnyksen mielenterveystoiminnan (läpi)näkyväksi tekeminen
- Kuntoutujien äänen kuuluminen raportissa
- Objektiivisuus: myös rakentavaa kritiikkiä
- Avustusrahan käyttö suhteessa kuntoutujien saamaan hyötyyn
- Projektin hyöty paikalliselle mielenterveystyölle
- Kirjallinen arviointi: toiminnan jatkuvuuteen vaikuttaminen (rahoitus jne.)
- Konsultointi: luodut (vertais)toiminnot projektin päätyttyä: jatkuvatko ne ja mitä toimintojen jatkuvuuden hyväksi voidaan tehdä lisää tai toisin

(Järvinen & Vuori 2009).

Lisäksi keskustellessamme tuli ilmi, että Vuori ja Järvinen halusivat loppuraporttiin tutkittavan kuntoutujien, vertaistukijoiden sekä sidosryhmien mielipiteet projektin tavoitteiden toteutumisesta.

Laitilan Seudun Mielensterveysyhdistys ry tilasi projektin loppuarvioinnin Satakunnan ammattikorkeakoululta. Tapio Myllymaa laatii loppuarvioinnin kahden opiskelijan keräämien tutkimustulosten pohjalta. Koska projektin onnistumisesta haluttiin selvittää sekä mielensterveyskuntoutujien että yhteistyötahojen mielipiteet, jako kahden opiskelijan välillä oli selvä. Itse keskityn siis yhteistyötahojen näkökulmaan.

TAVOITTEET

Vertaisvoimin Tulevaisuuteen 2007–2010-projektilla on tavoitteenaan:

- Laitila-Pyhäranta seudun alueen mielensterveyspotilaiden ja – kuntoutujien yksinäisyyden ja eristyneisyyden vähentäminen sekä heidän mukaan saaminen sosiaaliseen yhteisöön
- Kehittää koko Laitila-Pyhäranta aluetta kattavan vertaistukeen perustuva mielensterveyskuntoutujien arkielämässä selviytymistä ja syrjäytymistä ehkäisevä palveleva verkosto
- Projektin kautta saatavan tuen tarpeen asteittainen väheneminen ja tuen tarvitsijan samanaikaisen täysivaltaistumisen edistäminen.
- Järjestää kuntoutujien tarpeista lähtevää toimintaa
- Toteuttaa tavoitteita ihmisarvoisesta elämästä, hyvästä hoidosta ja kuntoutuksesta sekä kuntoutumista tukevien toimintojen järjestämisestä niitä tarvitseville
- Pyrkiä keräämään vahvistuvia signaaleja olemassa olevista ja esiin nousevista tuen tarpeista yhteiskunnassa

(Vertaisvoimin Tulevaisuuteen 2007–2010 – projektin projektisuunnitelma).

Vertaisvoimin Tulevaisuuteen 2007–2010-projektin tavoitteita arvioidakseen on ensin avattava tavoitteita. Näiden määrittelyjen kautta voidaan löytää konkreettisia mittareita, joiden avulla tavoitteiden toteutumista pystytään mittaamaan.

5.2 Tavoitteiden avaaminen

Selvitin, mitä projektisuunnitelmassa mainitut käsitteet käytännössä tarkoittavat:

- Laitila-Pyhäranta – seutu: Laitila ja Pyhäranta ovat erillisiä kuntia. Pyhäranta on pienempi, joten se ostaa sosiaali- ja terveystalvvelunsa Laitilasta.
- Mielenterveyskuntoutus: Mielenterveyskuntoutujaksi voidaan tässä tapauksessa määritellä kaikki ne asiakkaat, jotka ovat mukana Vertaisvoimin Tulevaisuuteen 2007–2010 projektin toiminnassa. Mielenterveyskuntoutuksen tavoitteeksi määritellään Heikkinen-Peltosen, Innanmaan ja Virran kirjassa *Mieli ja Terveys* (Helsinki: Edita, 2008) sivulla 224 kuntoutujan kuntoutumisvalmiuden ja elämönhallinnan tunteen lisäämistä, kuntoutujan päämäärien toteutumista sekä sosiaalisissa yhteisöissä toimimista. Kirjassa (Heikkinen-Peltonen, Innanmaa & Virta 2008, 224.) todetaan myös, että ”Kuntoutuksessa korostuu myös kuntoutujan aktiivisuus ja osallisuus prosessin aikana. Mielenterveyskuntoutuksen avulla tuetaan psyykkisestä sairaudesta toipuvan ihmisen toimintakykyä.”
- Yksinäisyys: ”Yksinäisyys on tietoisuuden tila ja yksilön tuntemus. Yksinäisyyden kokemus liittyy yksilön sosiaalisten suhteiden odotuksiin. Muiden ihmisten ympäröimänäkin yksilö voi kokea itsensä yksinäiseksi. Yksinäisyydestä voidaan erottaa yksinolo, vetäytyminen ihmiskontaktien piiristä lyhyemmäksi tai pidemmäksi aikaa” (Verkkodokumentti1).
- Eristyneisyys: Henkilöä, joka omaehtoisesti vetäytyy pois jostakin/joistakin ihmisryhmistä voidaan kutsua eristäytyneeksi.

- Sosiaalinen yhteisö: Yhteisö = Ihmisryhmä, jossa yksilöillä on yhteinen päämäärä tai mielenkiinnon kohde. (Verkkodokumentti 3)
- Vertaistuki: Koskisuun kirjassa ”Eri teitä perille – mitä mielenterveyskuntoutus on?” 2004 s. 174–175, kerrotaan vertaistuesta ja sen tuomista uusista näkökulmista kuntoutuspalveluihin. Koskisuun mukaan vertaistyöntekijän omien kokemusten jakaminen antaa samaistumisen mahdollisuuden ja roolimallin kuntoutujalle. Koskisuus korostaa myös vertaisohjaajan omakohtaista kokemusta ja sen jakamisen tärkeyttä. Vertaistuki on näin ollen samankaltaisessa tilanteessa olleen ihmisen tarjoamaa tukea kuntoutujalle, ”toivoa ja uskoa kuntoutumisen mahdollisuuteen” (Koskisuus 2004, 175.), omien kokemusten jakamista.
- Arkielämässä selviytyminen: Kuntoutujan päivittäisiksi toiminnoiksi on määriteltä ”henkilökohtaisesta hygieniasta huolehtiminen, pukeutuminen ja vaatehuolto, kodin siisteyteen ja järjestykseen kuuluvat tehtävät, ravitsemuksesta huolehtiminen ja keittiötoimet, asiointi kaupoissa, pankissa, postissa, Kelan ym. toimistoissa ja omaan kuntoutukseen liittyvät asiat, kuten lääkehoidosta huolehtiminen ja sovitut kuntoutuskäynnit” (Heikkinen-Peltonen ym. 2008 232.).
- Syrjäytyminen: ”syrjäytyminen tarkoittaa yhteiskunnallisesta elämästä syrjään jäämistä” (Verkkodokumentti 2)
- Verkosto: ”Verkosto on käsite, jota käytetään sekä verkkoa muistuttavista muodostumista ja rakenteista että kuvaannollisesti järjestelmistä” (Kielitoimiston sanakirja. Kotimaisten kielten tutkimuskeskuksen julkaisuja 132. Internet-versio MOT Kielitoimiston sanakirja 1.0. Helsinki: Kotimaisten kielten tutkimuskeskus ja Kielikone Oy, 2004.). Sosiaalisella verkostolla voidaan siis tarkoittaa niitä toimijoita, jotka muodostavat eräänlaisen järjestelmän henkilön ympärille sosiaalisilla suhteillaan.
- Täysivaltaistumisen edistäminen: ”Täysivaltaisella tarkoitetaan holhoustoimesta annetun lain (442/1999) tultua voimaan sellaista täysi-ikäistä henkilöä, jota ei

ole julistettu vajaavaltaiseksi ja jonka toimintakelpoisuutta ei ole esillä olevassa kysymyksessä rajoitettu” (Verkkodokumentti 4)

- Ihmisarvoinen elämä: ”Suomen perustuslaki takaa ihmisarvoisen elämän turvan eli välttämättömän toimeentulon ja huolenpidon jokaiselle” (Verkkodokumentti 5).
- Hyvä hoito: ”Potilaalla on oikeus laadultaan hyvään terveyden- ja sairaanhoitoon. Hänen hoitonsa on järjestettävä ja häntä on kohdeltava siten, ettei hänen ihmisarvoaan loukata sekä että hänen vakaumustaan ja hänen yksityisyyttään kunnioitetaan. Potilaan äidinkieli, hänen yksilölliset tarpeensa ja kulttuurinsa on mahdollisuuksien mukaan otettava hänen hoidossaan ja kohtelussaan huomioon” (Verkkodokumentti 6)
- Elämänlaatu: Elämänlaatu on subjektiivinen käsite. Puhe, kommunikointikyky, syöminen, ulkonäkö, kipu tai muu pahanolontunne, sosiaalinen tilanne ja identiteetin tai roolin säilyttäminen, työkyky ja omatoimisuus vaikuttavat kaikki merkittävästi elämänlaatuun. Elämänlaatuun vaikuttavat paitsi fyysinen hyvinvointi ja toimintakyky, myös esteettinen hoitotulos ja sen vaikutukset potilaan omakuvaan” (Verkkodokumentti 7)

6. TUTKIMUKSEN TOTEUTUS

Kun projektin tavoitteita oli avattu, voitiin lähteä kysymään LaitSeMiele ry:n yhteistyötahojen mielipidettä projektin onnistumisesta. Tarkoituksena oli kysyä siitä, onko Vertaisvoimin Tulevaisuuteen 2007–2010-projekti vaikuttanut heidän mielestään jotenkin esimerkiksi tavoitteen määritelmän mukaan mielenterveyspotilaan tai -kuntoutujan yksinäisyyden tunteen vähenemiseen.

”Kvantitatiivisen tutkimuksen kolme keskeistä aineistonkeruumenetelmää ovat havainnointi, haastattelu ja kysely. Kvantitatiivisille haastatteluille tai kyselyille, jotka tehdään kyselylomakkeita apuna käyttäen, on annettu englanninkielinen nimi survey” (Alkula, Pöntinen & Ylöstalo 1994, 69.). Päätin tehdä tutkimukseni käyttäen kyselylomaketta. Sidosryhmiä ja yhteistyötahoja on paljon, ja suurin osa niistä on viranomaisverkostoa. Siksi uskon, että parhaiten aineistoa saataisiin kyselylomakkeella, joka olisi helppo ja nopea täyttää esimerkiksi rastittamalla mielipiteen mukainen vaihtoehto kyselylomakkeesta. Näin voisi saada määrällisesti enemmän vastauksia hyödynnettyä, kuin haastattelemalla erikseen erilaisia sidosryhmiä ja yhteistyötahoja ja näin työmäärä voi pysyä kohtuullisena. Myöskään aikataulujen yhteensovittamista ei tarvitsisi tehdä niin suurissa määrin.

Tutkimus toteutettiin 19.5.2010 alkaen. Viimeinen vastaus saatiin 8.7.2010.

6.1. Tutkimusmenetelmät

Alkula, Pöntinen ja Ylöstalo toteavat kirjassaan Sosiaalitutkimuksen kvantitatiiviset menetelmät (Wsoy, 1994) sivulla 15, että ”tutkimusasetelma olisi kehitettävä sellaiseksi, että siitä saadaan vastaukset asetettuihin kysymyksiin”. Tutkimusongelmana oli tarkoitus selvittää kuinka hyvin Vertaisvoimin Tulevaisuuteen 2007–2010-projektin

tavoitteet ovat onnistuneet projektin yhteistyötahojen mielestä. Parhaiten tähän ongelmaan saatiin vastaus, kun kysyttiin asiaa yhteistyötahoilta itseltään.

Tutkimus toteutettiin siis kyselylomakkeella. Kokosin lomakkeen Vertaisvoimin Tulevaisuuteen 2007–2010 – projektin projektisuunnitelman pohjalta. Projektisuunnitelmasta löysin ne tavoitteet, joita projekti on halunnut tavoitella. Näytin kyselylomaketta ensin ohjaavalle opettajalleni ja myös toiselle opettajalleni. Muokkasin kyselylomaketta ja lopulta vein sen näytettäväksi projektityöntekijöille. Projektityöntekijät hyväksyivät kyselylomakkeen 30.3.2010.

Tutkimuksen analysointiin käytettiin Tixel tilasto-ohjelmaa.

6.2. Aineiston hankinta

Yhteistyötahoiksi laskin kaikki ne henkilöt ja heidän edustamansa yhteisöt, jotka mainittiin LaitSeMiele ry:n ”Tiivistelmä tapahtumista” :ssa 2007–2009. Lisäksi projektityöntekijät mainitsivat muutamia sellaisia nimiä, jotka lukeutuivat heidän mielestään Vertaisvoimin tulevaisuuteen 2007–2010 -projektin yhteistyötahoihin, mutta joita ei tiivistelmissä näkynyt. Näitä olivat mm. Laitilan valtuutetut ja muutamia yksittäisiä henkilöitä esimerkiksi opintoryhmistä. Yhteistyötahoiksi nimetyille henkilöille lähetettiin kyselylomakkeet sähköpostilla, yhteensä 166 sähköpostiosoitteeseen. Ensimmäinen kyselylomakkeen postitus oli 19.5.2010.

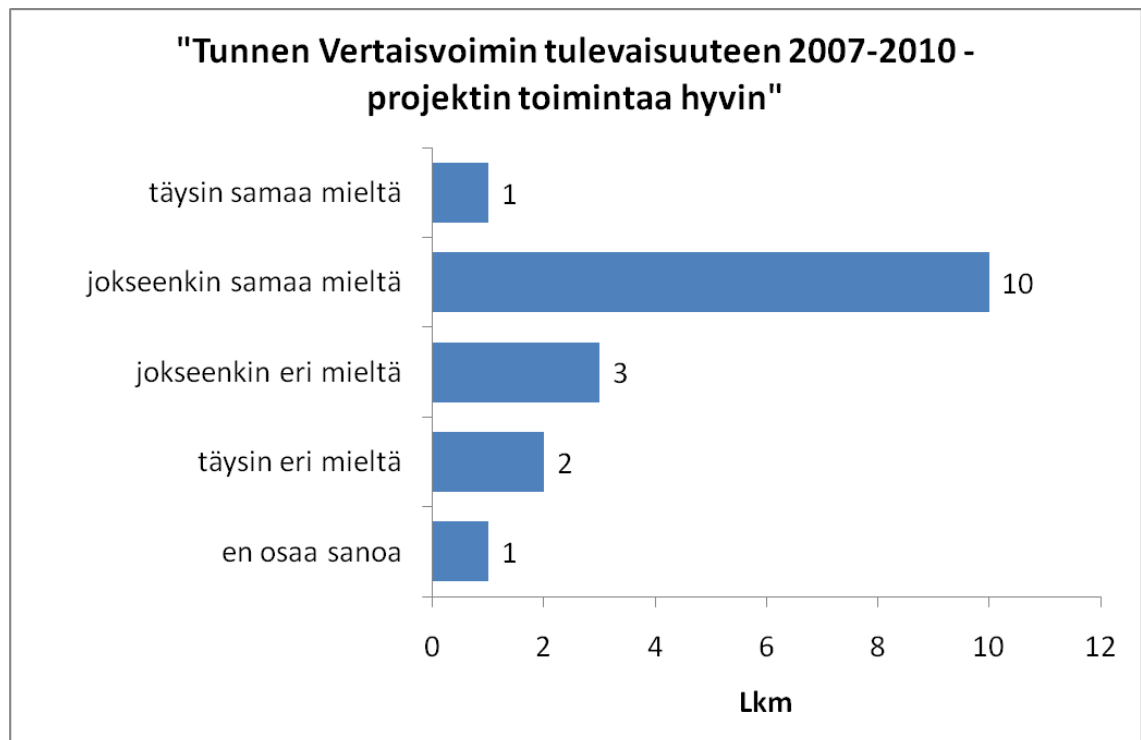
Muistutuksia lähetettiin kaksi kertaa, 6.6.2010 ja 15.6.2010. Vastauksia tuli yhteensä 17 kappaletta. Lisäksi yhteensä 10 henkilöä vastasi sähköpostiini, etteivät tiedä projektista mitään, ja kieltäytyivät näin vastaamasta kyselyyn.

6.3. Analysointi

Kyselylomakkeet analysoitiin Tixel tilasto-ohjelmaa apuna käyttäen.

7. TUTKIMUSTULOKSET

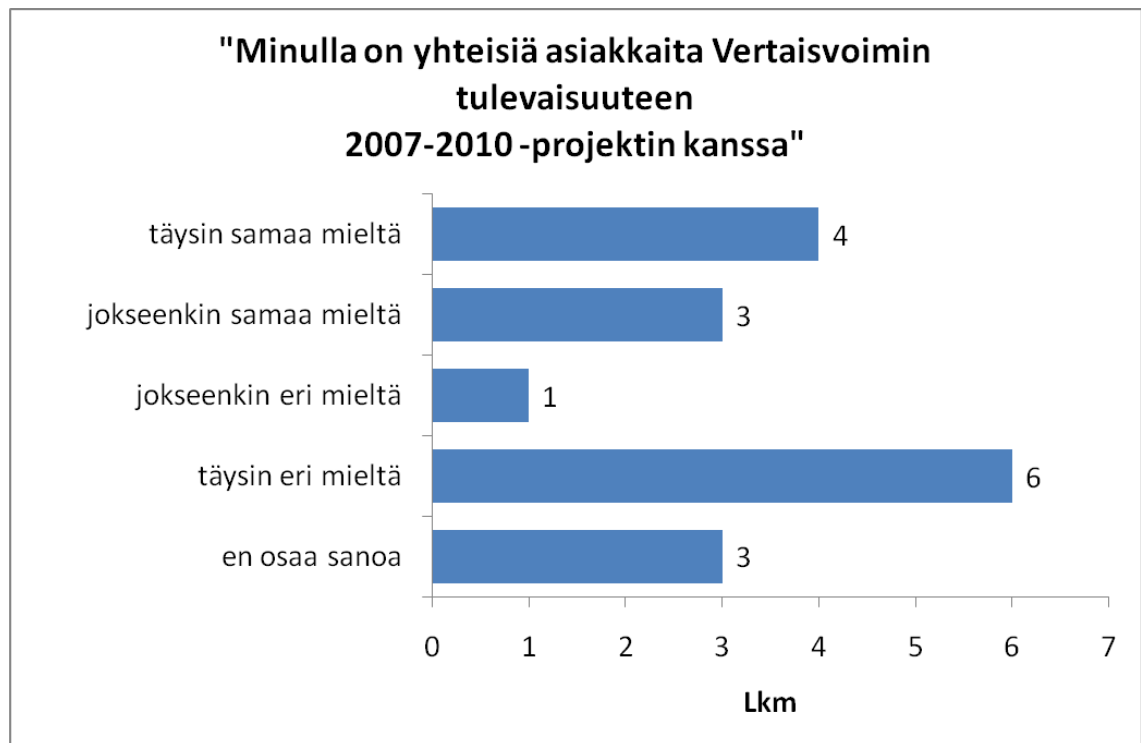
7.1. Vastaajat ja yhteistyö

Kuvio 1.

Kuvio 1 kertoo, kuinka hyvin vastaajat kertoivat tuntevansa projektin toimintaa.

Laitilan Seudun Mielenterveysyhdistyksen Vertaisvoimin tulevaisuuteen 2007–2010 – projektista oli kuullut vastaajista 88 %. Vain 6 % prosenttia vastaajista ei ollut kuullut projektista. Projektin toiminnan tuntemisesta kysyttäessä kuitenkin valtaosavastaajista (59 %) kertoi tuntevansa projektin toimintaa vain jonkin verran.

Kuvio 2.

Kuvio 2:stä näkyy vastaajien mielipide väitteeseen ”Minulla on yhteisiä asiakkaita Vertaisvoimin tulevaisuuteen 2007–2010 – projektin kanssa.

Eniten (35 %) vastaajat olivat ”täysin eri mieltä” siitä, että heillä ja Vertaisvoimin tulevaisuuteen 2007–2010 –projektilla olisi yhteisiä asiakkaita. 47 % vastaajista oli myös täysin eri mieltä siitä, että projektin kohderyhmä olisi sama, kuin heidän oman työnsä kohderyhmä. Täysin samaa mieltä siitä, että vastaaja toimii yhteistyössä myös projektin kohderyhmän kanssa, oli vain 12 %.

65 % vastaajista oli täysin samaa mieltä tai jokseenkin samaa mieltä siitä, että yhteistyö vastaajan ja projektin välillä oli toimivaa.

Vastaajista vain 18 % eli 3 vastaajaa kertoi tekevänsä työtään laitilalaisten mielenterveyskuntoutujien parissa. Valtaosa vastaajista ei siis työskennellyt laitilalaisten mielenterveyskuntoutujien parissa. Myöskään pyhärantalalaisten mielenterveyskuntoutujien parissa ei työskennellyt kuin yksi vastaaja, eli siis vain 6 % vastaajista.

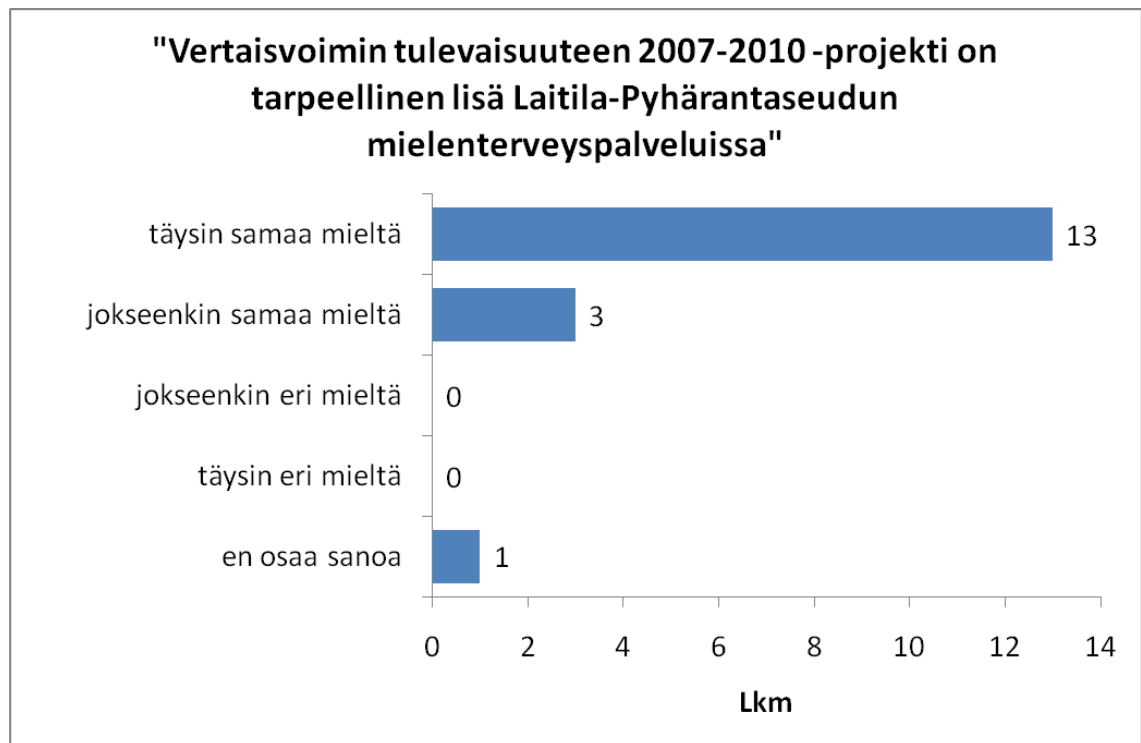
7.2. Projektin onnistuminen

Väitteeseen ”Mielestäni LaitSeMiele:n Vertaisvoimin tulevaisuuteen 2007–2010 -projekti on kehittänyt Laitila-pyhäranta seudun kattavan mielenterveyskuntoutujia palvelevan tukiverkoston” vain 6 % vastaajista vastasi ”täysin samaa mieltä”. Samaten yksikään vastaajista ei vastannut ”täysin samaa mieltä” siihen, että projekti olisi tavoittanut Laitila-pyhäranta – seudun mielenterveyskuntoutujat kiitettävästi.

88 % vastaajista oli kuitenkin sitä mieltä, että Vertaisvoimin tulevaisuuteen 2007–2010 -projekti on järjestänyt kohderyhmäänsä hyödyttävää toimintaa.

Yli puolet vastaajista oli ”jokseenkin samaa mieltä” siitä, että projekti on toteuttanut tavoitteita ihmisarvoisesta elämästä, kuten fyysisestä (53 %), psyykkisestä (71 %) ja sosiaalisesta (59 %) hyvinvoinnista.

Onko projekti sitten toteuttanut tavoitteita hyvästä hoidosta, kuten moniammatillinen yhteistyö asiakkaan hyväksi ja asiakkaan vaikutusmahdollisuudet toimintaan? 41 % vastaajista ei osannut sanoa, 38 % vastaajista oli ”jokseenkin samaa mieltä”. Tavoitteet hyvästä kuntoutuksesta olivat jokseenkin toteutuneet 41 % mielestä.

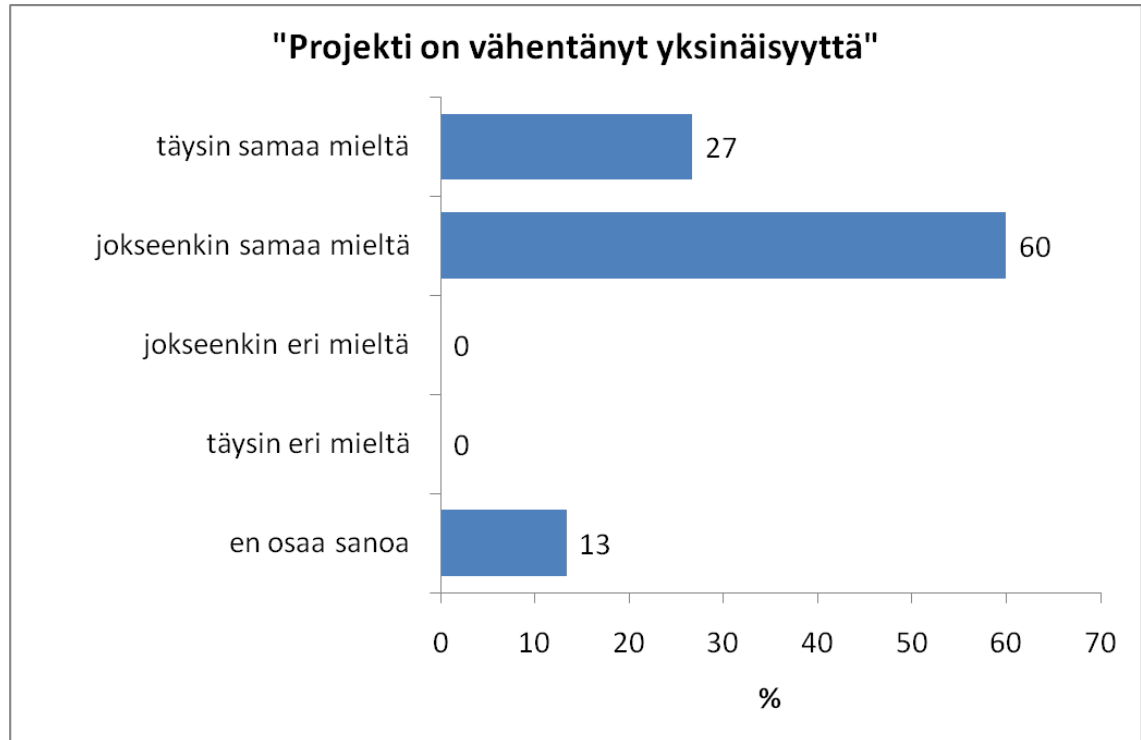
Kuvio 3.

Kuvio 3 kertoo vastaajien mielipiteen väitteeseen "Vertaisvoimin tulevaisuuteen 2007-2010 -projekti on tarpeellinen lisä Laitila-Pyhärantaseudun mielenterveyspalveluissa".

Vastaajat olivat "täysin samaa mieltä" siitä, että LaitSeMiele:n Vertaisvoimin tulevaisuuteen 2007–2010 -projekti on tarpeellinen lisä Laitila-pyhäranta-seudun mielenterveyspalveluissa (76 %), hyödyttänyt paikallista mielenterveystyötä (53 %) ja tarpeellista kolmannen sektorin palvelua alueella (71 %). Hieman huonommat arvosanat saivat kuitenkin väitteet siitä, että LaitSeMiele:n Vertaisvoimin tulevaisuuteen 2007–2010 -projekti on toiminut avoimesti mielenterveyskuntoutujien aseman parantamiseksi, tehnyt mielenterveystyötä läpinäkyväksi ja hyvin esillä paikallisen mielenterveystyön palveluverkostossa. "Täysin samaa mieltä" olivat vastaajista 29 % (avoin toiminta mielenterveyskuntoutujien aseman parantamiseksi), 35 % (mielenterveystyön tekeminen läpinäkyväksi) ja 18 % (hyvin esillä paikallisen mielenterveystyön palveluverkostossa).

59 % vastaajista oli "täysin samaa mieltä" siitä, että Vertaisvoimin Tulevaisuuteen 2007–2010 -projekti on käyttänyt toiminnassaan hyödykseen vertaistuen ideologiaa.

7.3. Projektin vaikutukset

Kuvio 4.

Kuvio 4:ssä näkyy kaikkien niiden vastaajien mielipide, jotka ilmoittivat ”kuulleensa projektista”. Heidän mielestään projekti on auttanut kohderyhmäänsä vähentämällä yksinäisyyden tunnetta.

82 % kaikista vastaajista oli sitä mieltä, että projekti on vähentänyt kohderyhmänsä yksinäisyyttä ja eristäytyneisyyttä. 55 % oli myös sitä mieltä, että projekti on saanut kohderyhmänsä henkilöitä mukaan sosiaalisiin yhteisöihin. Sosiaalisiin yhteisöihin mukaan saamisesta vain 6 % vastaajista oli sitä mieltä, että tavoite ei ole toteutunut.

Valtaosa vastaajista (53 %) oli ”jokseenkin samaa mieltä” siitä, että projekti on ehkäissyt kohderyhmänsä syrjäytymistä ja lisännyt arkielämässä selviytymistä. 59 % ei kuitenkaan osannut sanoa, onko projekti saanut kohderyhmänsä tuen tarvetta vähenemään, tai että onko projekti edistänyt kohderyhmänsä henkilöiden täysivaltaistumista.

7.4. Avoimet kysymykset

Muita mielipiteitä projektin onnistumisesta kysyttäessä saatiin seuraavanlaisia vastauksia:

”Projektien lisäksi tarvitaan jatkuvaa toimintaa ja vertaistuen järjestämistä yhä lisääntyviin mielenterveysongelmiin.”

”Olisi toivonut enemmän informaatiota toiminnasta, ulospäin suuntautuneisuutta, avointa & innostavaa toimintaa, tilat ei houkuttelevat, ei parhaat mahdolliset toimintaan.”

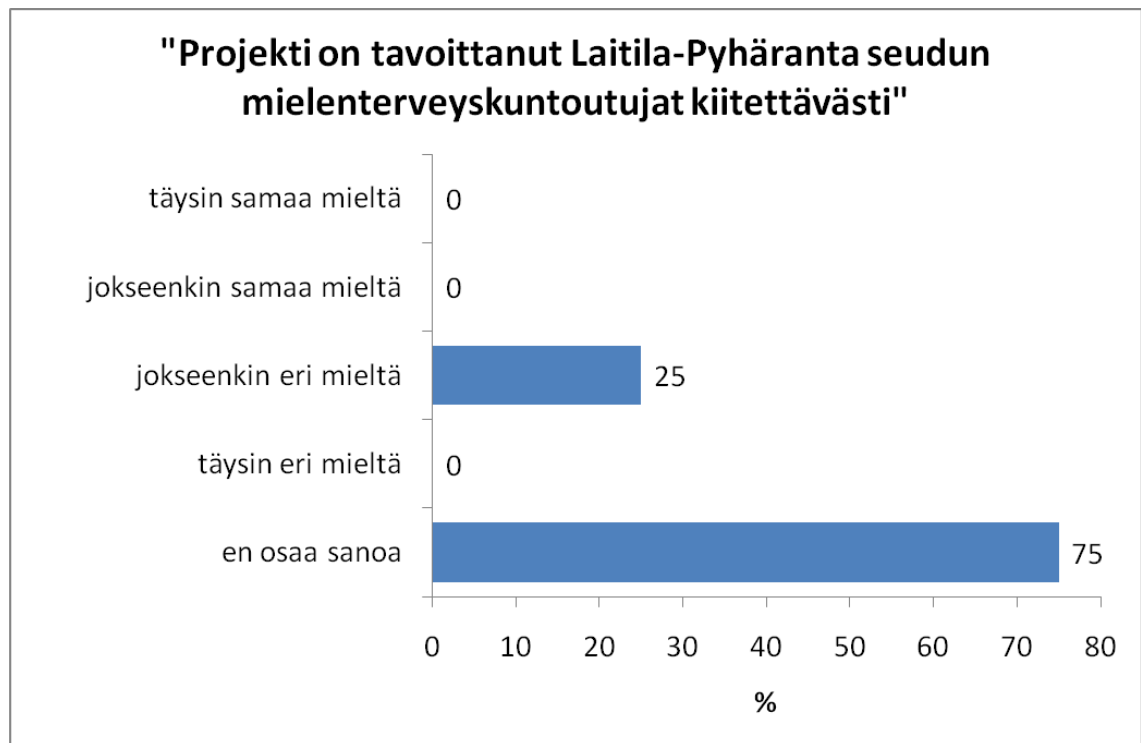
Edellä mainituista vastauksista avoimiin kysymyksiin on poistettu tiedot, joista lukija saattaisi saada selville vastaajan henkilöllisyyden.

8. JOHTOPÄÄTÖKSET

Onko Laitilan Seudun Mielenterveysyhdistys ry:n projekti Vertaisvoimin tulevaisuuteen 2007–2010 siis onnistunut yhteistyötahojen mielestä? Tutkimustulosten sekä vastaajien ja vastaamatta jättäneiden yhteistyötahojen perusteella väittäisin, ettei ole. Yllättävän moni projektityöntekijöiden nimeämistä sekä ”Tiivistelmä tapahtumista” 2007–2009:ssa mainituista yhteistyötahoista (10 henkilöä) ei tiennyt projektista yhtään mitään ja erikseen kieltäytyi sen vuoksi vastaamasta. 83 % mainituista yhteistyötahoista ei kommentoinut mitään kyselylomakkeeseen. Vastanneet tietävät projektin ja sen takia tietävät sen toiminnastakin, toisin sanoen vastaukset ovat ”liian hyviä”. Jos 166sta yhteistyötahosta vain 17 vastaa, väitän, että yhteistyö ei ole toimivaa näiden loppujen yhteistyötahoiksi mainituiden henkilöiden kanssa.

Avoimiin kysymyksiin tuli niin vähän vastauksia, että niistä ei voi vetää minkäänlaisia johtopäätöksiä.

Vastausten perusteella vastaajat olisivat halunneet projektilta lisää näkyvyyttä, enemmän vaikuttavuutta seudullisesti sekä enemmän yhteistyötä. Myös jatkuvuutta haluttiin lisätä. Toisaalta vastaajat kehuivat projektia tarpeelliseksi lisäksi Laitilan seudun palveluissa sekä sitä, kuinka hyvin projektiin osallistuneet olivat hyötäneet projektista. Projektin toiminnassa mukana olevien määrää tarvitsisi kuitenkin jatkossa pyrkiä kasvattamaan, ja toimintaa tehdä näkyvämmäksi. Vertaistuen ideologian käyttöä toiminnassa keuhuttiin myös todella onnistuneeksi.

Kuvio 5.

Kuvio 5:stä näkyy niiden vastaajien mielipide, joilla on yhteisiä asiakkaita Vertaisvoimin tulevaisuuteen 2007–2010 kanssa tai joiden kohderyhmä on sama, kuin projektin kohderyhmä.

Ottaen huomioon tulokset ja niiden vääristymän sekä vastaajat ja vastaamatta jättäneet yhteistyötahot väitän, että Laitilan Seudun Mielenterveysyhdistys ry:n projekti Vertaisvoimin tulevaisuuteen 2007–2010 ei ole onnistunut yhteistyötahojen mielestä.

9. POHDINTAA

Vastaajat, vastaukset ja tutkimustulokset olivat mielestäni yllättäviä. Vaikka yhteistyötahoiksi nimettyjä henkilöitä oli niin paljon, vastauksia tuli ainoastaan 17 kappaletta. Vastauksissa minua ihmetytti se, että vaikka vastaajat eivät myöntäneet tuntevaansa projektia kovinkaan hyvin, eikä suurin osa vastaajista edes työskennellyt laitilalaisten tai pyhärantalaisten mielenterveyskuntoutujien parissa, he kuitenkin arvioivat projektin vaikuttaneen suuresti kuntoutujien kuntoutumiseen, kuten esimerkiksi yksinäisyyden tunteen vähenemiseen. Jollei vastaaja tunne projektia eikä kuntoutujaa, voiko hän todella olla sitä mieltä, että projekti on vaikuttanut kuntoutujaan projektin tavoitteiden mukaisesti? Niin tai näin, vastausten perusteella projekti on kuitenkin ollut liian vähän näkyvillä Laitilan ja Pyhärannan palveluverkostossa, mutta sitä pidettiin todella tarpeellisena lisänä seudun palveluihin (76 %). Toisaalta taas 71 % vastaajista piti sitä tarpeellisena kolmannen sektorin palveluna alueella. Onko vastauksista siis tulkittavissa, että vastaajien mielestä kunnan pitäisi järjestää vastaavanlaista toimintaa asukkailleen?

Laitilan Seudun Mielenterveysyhdistyksen pitäisi mielestäni ehdottomasti jatkaa toimintaansa myös Vertaisvoimin tulevaisuuteen 2007–2010 –projektin jälkeen. Vastausten perusteella kehittämistä olisi mielestäni seuraavissa asioissa:

- Palveluiden tulisi ulottua Pyhärantaan asti
- Pelkkä projekti ei riitä, tarvitaan jatkuvampaa toimintaa
- LaitSeMielen tulee olla näkyvämmän mukana kaupunkikuvassa ja sen toiminnasta tulee tiedottaa enemmän. Laitilalaisten ja pyhärantalaisten tietoutta LaitSeMielen toiminnasta tulee lisätä.
- Yhteistyötahojen kanssa tapahtuvaa toimintaa tulee tehostaa
- Mielenterveystyötä tulee tehdä läpinäkyvämmäksi

- Tilojen tulisi olla sellaiset, että ne palvelisivat paremmin sekä seudullisesti että esteettisesti. Myös uusien asiakkaiden saaminen mukaan toimintaan helpottuisi.

Vastausten perusteella niiden asiakkaiden koetaan hyötyvän projektin toiminnasta, jotka ovat löytäneet tiensä mukaan yhdistyksen toimintaan.

Lähteet

Alkula T., Pöntinen S., Ylöstalo P. 1994. Sosiaalitutkimuksen kvantitatiiviset menetelmät. Porvoo: WSOY.

Heikkilä M., Papro A. 2002. Sosiaali- ja terveydenhuollon palvelukatsaus. Stakes: Raportteja 268/2002.

Heikkinen-Peltonen R., Innamaa M., Virta M. 2008. Mieli ja terveys. Helsinki : Edita.

Heiskanen T., Salonen K. 1997. Miten hoidan mielenterveyttäni. SMS-julkaisut.

Järvinen, Vuori: Vertaisvoimin tulevaisuuteen 2007-2010 –projektin ulkoisen arvioinnin sisältö. Saatavilla LaitSeMiele:stä osoitteesta Meijerintie 5, Laitila.

Kauppinen S., Niskanen T. 2007. Yksityinen palveluntuotanto sosiaali- ja terveydenhuollossa 2004. Stakes, SVT Sosiaaliturva.

Kielitoimiston sanakirja. Kotimaisten kielten tutkimuskeskuksen julkaisuja 132. Internet-versio MOT Kielitoimiston sanakirja 1.0. Helsinki: Kotimaisten kielten tutkimuskeskus ja Kielikone Oy, 2004.

Koskisuus, J. 2004. Eri teitä perille : mitä mielenterveyskuntoutus on? Helsinki: Edita.

Kuntalaki 17.3.1995/365

Laatikainen, T. (toim.) 2010. Vertaistoiminta kannattaa. Asumispalvelusäätiö ASPA, SOLVER palvelut Oy.

Laitilan Seudun Mielensterveysyhdistyksen esite, saatavilla LaitSeMiele:stä osoitteesta Meijerintie 5, Laitila

Lehtinen, V. 1993. Mielensterveystyö kunnan asialistalle! Stakes: Oppaita 19.

Mielensterveyslaki 14.12.1990/1116

Sosiaali- ja terveysjärjestöjen yhteistyöyhdistys YTY ry: Sosiaali- ja terveysjärjestöt Suomessa. Nomini Oy, 2005.

Verkkodokumentti 1: <http://fi.wikipedia.org/wiki/Yksin%C3%A4isyys>

Verkkodokumentti 2: <http://fi.wikipedia.org/wiki/Syrj%C3%A4ytyminen>

Verkkodokumentti 3:

http://fi.wikipedia.org/wiki/Yhteisö#Muita_yhteis.C3.B6n_m.C3.A4.C3.A4ritelmi.C3.A4

Verkkodokumentti 4:

http://www.eduskunta.fi/faktatmp/utatmp/akxtmp/stvm_29_2000_p.shtml

Verkkodokumentti 5: <http://www.kyy.fi/tiedostot/kannarit/toimeentulotuki290906.pdf>

Verkkodokumentti 6: <http://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1992/19920785>

Verkkodokumentti 7:

http://www.terveysportti.fi/pls/kh/kh_julkaisu.NaytaArtikkeli?p_artikkeli=nix00070

Verkkodokumentti8: <http://www.laitila.fi/index.php?id=24>

Vertaisvoimin Tulevaisuuteen 2007-2010 –projektin projektisuunnitelma. Saatavilla LaitSeMiele:stä osoitteesta Meijerintie 5, Laitila.

Liitteet

Kyselylomake

Kyselylomake LaitSeMiele:n Vertaisvoimin tulevaisuuteen 2007-2010 -projektin yhteistyötahoille.

Laitilan seudun mielenterveysyhdistys LaitSeMiele ry toteuttaa Vertaisvoimin Tulevaisuuteen 2007-2010 -projektia. Projektissa on kyse Mielenterveyskuntoutujien vertaistukitoiminnan käynnistämisestä Laitila-Pyhäranta seudulla 2007-2010.

Vastaa kysymyksiin rastittamalla mielestäsi sopivin vaihtoehto.

1. *Olen kuullut LaitSeMiele:n Vertaisvoimin tulevaisuuteen 2007-2010 -projektista*
2. *Tunnen LaitSeMiele:n Vertaisvoimin tulevaisuuteen 2007-2010 -projektin toimintaa hyvin*
3. *Minulla on yhteisiä asiakkaita LaitSeMiele:n Vertaisvoimin tulevaisuuteen 2007-2010 -projektin kanssa*
4. *Toimin yhteistyössä LaitSeMiele:n Vertaisvoimin tulevaisuuteen 2007-2010 -projektin kohderyhmän kanssa*
5. *Yhteistyöni LaitSeMiele:n Vertaisvoimin tulevaisuuteen 2007-2010 -projektin kanssa on toimivaa*
6. *Teen työtäni Laitilalaisten mielenterveyskuntoutujien parissa*
7. *Teen työtäni Pyhärantalaisten mielenterveyskuntoutujien parissa*

Mielestäni LaitSeMiele:n Vertaisvoimin tulevaisuuteen 2007-2010 -projekti on...

8... *vähentänyt kohderyhmänsä yksinäisyyttä ja eristäytyneisyyttä*

9... *saanut kohderyhmänsä henkilöitä mukaan sosiaalisiin yhteisöihin kuten:*

- 9a *lähiympäristön yhteisöihin*
- 9b *mielenterveyskuntoutujien yhteisöihin*
- 9c *yhteiskuntaan*

Täysin samaa mieltä	Jokseenkin samaa mieltä	Jokseenkin eri mieltä	Täysin eri mieltä	En osaa sanoa

--	--	--	--	--

10... kehittänyt Laitila-Pyhäranta seudun kattavan mielenterveyskuntoutujia palvelevan tukiverkoston

11... ehkäissyt kohderyhmänsä syrjäytymistä

12... lisännyt kohderyhmänsä arkielämässä selviytymistä

13... järjestänyt kohderyhmäänsä hyödyttävää toimintaa

14... tavoittanut Laitila-Pyhäranta seudun mielenterveyskuntoutujat kiitettävästi

15... saanut kohderyhmänsä henkilöiden tuen tarpeen vähenemään

16... edistänyt kohderyhmänsä henkilöiden täysivaltaistumista kuten:

16a oman minäkuvansa uudelleen määrittämistä

16b potilaan roolista eroon pääsemistä

17... toteuttanut tavoitteita ihmisarvoisesta elämästä kuten:

17a fyysisestä hyvinvoinnista

17b psyykkisestä hyvinvoinnista

17c sosiaalisesta hyvinvoinnista

18... toteuttanut tavoitteita hyvästä hoidosta kuten:

18a moniammatillinen yhteistyö asiakkaan hyväksi

18b asiakkaan vaikutusmahdollisuudet toimintaan

19... toteuttanut tavoitteita hyvästä kuntoutuksesta kuten:

19a moniammatillinen yhteistyö asiakkaan hyväksi

19b asiakkaan vaikutusmahdollisuudet toimintaan

Täysin samaa mieltä	Jokseenkin samaa mieltä	Jokseenkin eri mieltä	Täysin eri mieltä	En osaa sanoa

Mielestäni LaitSeMiele:n Vertaisvoimin tulevaisuuteen 2007-2010 -projekti on...

22 ... tarpeellinen lisä Laitila-Pyhäranta-seudun mielenterveyspalveluissa

23... hyödyttänyt paikallista mielenterveystyötä

24... toiminut avoimesti mielenterveyskuntoutujien aseman parantamiseksi

25... tehnyt mielesterveystyötä läpinäkyväksi

26... hyvin esillä paikallisen mielenterveystyön palveluverkostossa

27... tarpeellista kolmannen sektorin palvelua alueella

28... käyttänyt toiminnassaan hyödykseen vertaistuen ideologiaa

Täysin samaa mieltä	Jokseenkin samaa mieltä	Jokseenkin eri mieltä	Täysin eri mieltä	En osaa sanoa

Muita mielipiteitäni LaitSeMiele:n Vertaisvoimin tulevaisuuteen 2007-2010 -projektin onnistumisesta

Kiitos vastauksistasi!